

ΚΑΡΤΕΣ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΗ

4ο Γυμνάσιο & 2ο Λύκειο Πετρούπολης, 2001

Θέλοντας να ταξιδέψουμε με τη φαντασία μας στο χωροχρόνο του παρελθόντος, επισκεφθήκαμε με τους μαθητές μου την έκθεση "Θεοί και Ήρωες" στην Εθνική Πνακοθήκη και έπειτα συγκεντρώσαμε ενημερωτικό και εκπαιδευτικό υλικό από βιβλία, μουσειοσκευές, ομιλίες κ.ά.

Αφού πλούτισαν τις γνώσεις τους για την Ακρόπολη, τον Παρθενώνα, τον κόσμο της μυθολογίας, των αρχαίων Ολυμπίων θεών –αιώνια μνημεία και σύμβολα του πολιτισμού μας– και ταξίδεψαν έτσι στο παρελθόν, εισπράττοντας το μεγαλείο της ελληνικής τέχνης, οι μαθητές μου εργάστηκαν με κέφι και μεράκι, δημιουργώντας εργασίες που καλύπτουν δύο ενότητες: η πρώτη αφορούσε τις μετόπες της νότιας και ανατολικής πλευράς του Παρθενώνα, οι οποίες τους εντυπωσίασαν και θέλησαν να δώσουν ένα εικαστικό αποτέλεσμα μέσα από τη δική τους οπτική γωνία ενώ η δεύτερη τις κάρτες των θεών και τα γραμματόσημα.

Στην πρώτη ενότητα δημιούργησαν τρίγλυφα και μετόπες της νότιας πλευράς, εμπνευσμένα από τη συμπλοκή των Λαπιθών με τους Κενταύρους, "Κενταυρομαχίες". Παρατηρώντας τις ζωγραφιές βλέπουμε τις διαφορετικές εικαστικές προσεγγίσεις του θέματος. Στα έργα μαθητριών της Β' Λυκείου, η έντονη τονική αντίθεση μαύρου-άσπρου συνδιαλέγεται αρμονικά με το χώρο και το θέμα. Η ισορροπία των πλαστικών στοιχείων με την περιγραφική διάθεση του θέματος, έδωσαν τη δική τους εικαστική έκφραση. Αντίθετα στο έργο μαθητή της Γ' Γυμνασίου, η αντίθεση γεννιέται μέσα από τις διαφορετικές εντάσεις του φωτός μεταξύ των επιπέδων, οι οποίες δημιουργούν τις φόρμες των σχημάτων και την πλαστικότητα, απ' όπου ξεπετάγεται ο όγκος των μορφών του έργου με ρυθμό και κίνηση. Τα άλλα έργα χαρακτηρίζονται από μία ανάλαφρη πνοή, απαλή, εξαυλωμένη γραφή και υφή, χωρίς έντονους τονικούς διαλόγους. Όλα όμως τα έργα υπερέχουν με τη μορφή, το περιεχόμενο, την αρμονικότητα των μορφών, μεταφέροντας μας στη σφαίρα του παρελθόντος.

Στα έργα που επηρεάστηκαν από τις ανατολικές μετόπες του Παρθενώνα, οι μαθητές της Α' και Β' Γυμνασίου, μας περιγράφουν σκηνές από τη μάχη των Γιγάντων, "Γιγαντομαχίες", οι οποίοι προσπάθησαν να ανατρέψουν την τάξη του κόσμου και το άρμα του ήλιου. Εντυπωσιάστηκαν από το χοντροκόκκινο χρώμα που κυριαρχεί στη σύνθεση, πάνω στο οποίο σχηματίζονται οι μυθολογικές σκηνές πάλης με την ώρα, ενώ με τη χρωματική λιτότητα μας μεταδίδουν τη λάμψη ενός ορुकτού πλούτου.

Για την πραγμάτωση του έργου κάθε παιδί χρησιμοποίησε διαφορετικές τεχνικές. Σε ορισμένα έργα υπάρχει έντονο το περίγραμμα των σχημάτων ή η σκιά περι-

γράφει τις φιγούρες. Σε άλλα έργα χρησιμοποιούνται γραμμές –οι κάθετες για να δείξουν τη θεία ανάταση, οι οριζόντιες για να ισορροπήσουν την ανησυχία της σύνθεσης, οι καμπύλες για να δώσουν ρυθμό και κίνηση– που δίνουν διαφορετικό αισθητικό αποτέλεσμα. Με τα έντονα χρώματα έχουμε μια ξεχωριστή λάμψη. Ενώ η αντίθεση που υπάρχει στο ανήσυχο θέμα και ήρεμο χρώμα ή το αντίθετο, μας βοηθάει ακόμα πιο πολύ, ώστε να μας μεταφέρει το κάθε έργο στο φανταστικό κόσμο της μυθολογίας και να μας δώσει μια ονειρική διάσταση στο χώρο.

Στη δεύτερη ενότητα έχουμε τις κάρτες των Ολυμπίων θεών. Θέλοντας λοιπόν να επικοινωνήσουμε με τους θεούς, προσπαθήσαμε να φανταστούμε πώς θα ήταν "αν οι θεοί μας έστελναν κάρτες" και έτσι οι μαθητές ζωγράφησαν τις θείκες κάρτες. Στην όψη της κάρτας υπάρχουν διάφορες θεότητες, ενώ στο εσωτερικό της γίνεται μιά απλή αναφορά για την εικονιζόμενη θεότητα. Η κάρτα ολοκληρώνεται με ευχές και διάφορα διακοσμητικά μοτίβα.

Τα γραμματόσημα επίσης ζωγραφίστηκαν με πολύ πρωτότυπο τρόπο, δημιουργώντας μεταξύ τους αντιθέσεις και αρμονικές σχέσεις, ώστε το μάτι μας να περιπλανιέται στην ποικιλία των διαφορετικών εικαστικών εκφράσεων του μυθολογικού θέματος. Το μέγεθος του γραμματοσήμου είναι πολύ μεγάλο σε αντίθεση με το μικρό σημερινό, θέλοντας να είναι αντάξιο της μεγαλοπρέπειας των θεών.

Τέλος έχουμε την κατασκευή μακέτας του Παρθενώνα της Ακρόπολης από μαθητή της Β' Λυκείου, ενώ οι εικαστικές επεμβάσεις προέρχονται από μαθητή της Γ' Γυμνασίου.

Πιστεύω ότι προσπάθησα να ξυπνήσω τη φαντασία των παιδιών, όχι μόνο ως προς το θέμα αλλά και ως προς την εικαστική αντιμετώπιση, ότι βοήθησα τους μαθητές μου να δουν με άλλα μάτια, τον αρχαίο Ελληνικό πολιτισμό, να καταλάβουν το μήνυμα που άφησαν στον κόσμο οι αρχαίοι Έλληνες και να τον αγαπήσουν.

Ευ. Χαράλαμπος

